

avīzē, policijā

Internets – vieta, kur "rakt"

Aizvien biežāk par kādas mantas pazušānu vai atrašanu iedzīvotāji ziņo *feisbukā*. Pirms astoņiem gadiem tur izveidota publiska grupa "Pazaudēts – atrasts Liepājā", kur gandrīz katru dienu publicēts kāds paziņojums par mūsu pilsētā nozaudētām vai atrastām lietām, visbiežāk telefoniem, automašīnu vai mājokļu atslēgām, naudas makiem, rotaslietām, bezvadu austiņām.

Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas Biznesa attīstības un mārketinga daļas vadītāja vietnieks Guntis Beļskis spriež, ka šī grupa darbojas ļoti efektīvi. Decembrī viņš tur publicējis ziņojumu, ka Lielajā ielā atrasta automašīnas atslēga, un tās īpašnieks jau drīz vien atsaucies. "Atslēgas uz tramvaja sliedēm gan neatradu es, bet mans čoms. Es tikai *feisbukā* ievietoju informāciju. Taču reiz man pašam gadījās nozaudēt mājokļa un automašīnas atslēgas – biju piebraucis pie mājas un, metot atkritumus grūzkastē, nepamanīju, ka tās izkrita. Ar *feisbuka* palīdzību atslēgas ātri atguvu. Atradējs neprasija atlīdzību, taču es viņam pateicībā iedevu naudiņu."

Liepājnieks Normunds pirms mēneša nozaudēto mobilo telefonu "Samsung" diemžēl nav atguvis joprojām, lai gan atradējam piesolīta atlīdzība. "Nezinu – vai nu neviens to nav atradis, vai arī negrib atdot. Grūti pateikt," spriež vīrietis. Telefons bijis vien aptuveni mēnesi vecs, turklāt tas piederot uzņēmumam, kurā viņš strādā.

"Nebiju kabatai aizvilcis rāvējslēdzēju, un tas izkrita. Kur? To grūti pateikt. Pusotras stundas laikā biju kādās trijās vietās pilsētā." Telefona atrašanās vietu noteikt nevarot, jo, iespējams, šī funkcija nav bijusi aktivizēta. Pēc tālruņa nozaudēšanas Normunds bloķējis telefona IMEI kodu, kas nozīmē, ka šo saziņas ierīci neviens cits nevar lietot.

Vairāk nekā mēnesi pēc pazušānas maku nav izdevies atgūt arī

kādam Liepājas jaunietim. Viņa mamma Inga pastāsta, ka dēls maku ar nelielu naudas summu un bankas norēķinu karti pazaudējis ceļā uz veikalu O. Kalpaka ielas apkārtnē, – tas izkritis, kad jaunietis no kabatas ņēmis ārā telefonu. Lai gan tobrīd aiz viņa gājuši vēl vairāki cilvēki, kas izkritušo maku varējuši pamanīt, uz *feisbukā* publicēto aicinājumu atsaukties atradējs nav pieteicies.

Inga pauž, ka pirms dažiem gadiem pati pazaudējusi maku un par to paziņojusi vietnes *draugi.lv* grupā "Tirgus placis". Toreiz gan godprātīgs atradējs ar viņu sazinājies un maku atdevis ar visu tā saturu, arī naudu.

Dokumentus policija neglabā

Valsts policijas (VP) Dienvidkurzemes iecirknī Liepājā savu saimnieku gaida Siļķu, Rīgas, Kuldīgas ielā un citviet atrasti velosipēdi, Grīzupes ielā netālu no degvielas uzpildes stacijas "Virši" atstāti bērnu ratiņi ar bērnu drēbītēm un mantām, mobilie telefoni, naudas maki u.c.

VP pārstāve Madara Šeršņova stāsta, ka atrastās mantas policijā visbiežāk nogādā vai informāciju par tām nodod iedzīvotāji. Pēc publiskiem pasākumiem, piemēram, "Summer Sound", tās lietas, kuras neviens apmeklētājs nav meklējis, policijai atdod festivāla rīkotāji.

Tāpat atsevišķas lietas pamana un nogādā iecirknī VP amatpersonas vai Pašvaldības policijas darbinieki. "Ikdienā galvenokārt policijā tiek nogādāti pamesti velosipēdi, arī maki, bērnu ratiņi un mobilie telefoni. Jāpiebilst, ja starp atrastajām mantām ir banku kartes, pasēs vai jebkādi citi personu apliecinājoši dokumenti, Valsts policija tos glabāt nedrīkst, tos saskaņā ar noteikumiem nodod izdevējiestādei, savukārt naudu, juvelierizstrādājumus, dārgakmeņus un citus vērtīgus priekšmetus nodod Valsts policijas Finanšu pārvaldei," skaidro M. Šeršņova.

Saskaņā ar Civillikumu, ja sešu mēnešu laikā no policijas sludinājuma dienas īpašnieks neierodas pēc mantas, tad tā pāriet atradēja īpašumā. Šādos gadījumos tiek gatavota vēstule atradējam, kurš, pēc likuma, mēneša laikā var pieteikties. Atsevišķos gadījumos atradēji šādi ir rīkojušies – kāds ticis pie velosipēda, cits – pie mobilā telefona. Savukārt citiem atradējiem atrastās mantas nav bijušas vajadzīgas. Gadījumos, ja mēneša laikā atradējs mantai nepiesakās, tiek lemts par tās nodošanu Valsts ieņēmumu dienestam.▶

EKSPERTS

Atradumos nekā sliktā nav

Voldemārs Prancāns, sertificēts dziednieks ekstrasesens

– **Vai no zemes pacelta mōnētiņa var nest neveiksmi?**

– Nevar gan. Protams, ekstrasesens, paņemot priekšmetu, var pieslēgties tā iepriekšējam saimniekam un nolasīt informāciju, bet tas nenozīmē, ka tas ietekmē cilvēkus. Atslēga ir tajā, ka cilvēks sadomājas kaut ko sliktu un pats sevi programmē uz to, iestāsta sev, ka var atgadīties kas sliktas. Pats dzīves laikā esmu daudz kapeiciņu atradis, pacēlis un iztērējis – nekas sliktas ar mani nav noticis. Studiju laikā Sarkano strēlnieku laukumā skatos – mētājas kapeiciņas. Es, nabadziņš caurām zolēm, sapriecājos, gāju lasīt. Tālāk arī papīra nauda bija pabirusi, droši vien kāds reibumā trāpīja garām kabatai un izbira. Nu kas man to tā varēja sliktas notikt?

– **Ja kaut kas pazūd, varbūt tā ir zīme, ka mums to nemaz nevajag?**

– Tā visaptveroši skatoties, jāteic – lietas, kas mums ir svarīgas, mēs ļoti uzmanām, tādēļ arī zaudējam retāk. Ja priekšmets nav tik būtisks, izturamies nevērīgāk. Ezoterika māca – ja tevi apzaga, nevajag pārdzīvot, tātad kādam tā manta bija vairāk vajadzīga nekā tev.

– **Vai lietas uzglabā informāciju par savu īpašnieku?**

– Caur priekšmetu mēs varam nolasīt informāciju, tomēr nav jāuztraucas, ka pats priekšmets varētu nest kādu enerģētisku lādiņu, kas varētu mums kaitēt vai tieši otrādi – ļoti palīdzēt.

– **Paturēt atrasto vai atdot?**

– Atkarībā no iespējām. Ja ir zināms, kas to pazaudējis, ir jāatdod, citādi tam visam nāk klāt zagšanas elements. Likumdošanā jau arī tas noteikts. Cik man zināms, ārzemēs pat var pretendēt uz atlīdzību, kas ir daļa no atrastās lietas vērtības. Ja runājam par iekšējām izjūtām – atdodot īpašniekam atrasto mantu, cilvēks saņem gandarījumu. Mēs visi esam visuma sastāvdaļa, un tur ir savi likumi. Nekur nav pazudis teiciens, ka labi darbi vienmēr at-

maksājas. Savā ziņā varētu teikt, ka būt labam ir savtīgi.

– **Vai bieži pie jums vērsas liepājnieki ar lūgumu atrast pazudušo?**

– Šad tad tas notiek, jā, lai gan tā nav mana specialitāte, mantas man īpaši neinteresē, vairāk koncentrējos uz cilvēka dvēseli un tās pieredzi šajā dzīvē. Visbiežāk ļaudis meklē mašīnas vai dzīvokļa atslēgas, ja ir apzagti, vaicā paskatīties, kur nauda palikusi. Intereses vadīts, mēdzu paskatīties pazudušos cilvēkus. Ne reizi vien izrādījies, ka viņi negrib būt atrasti, jo ir nevis pazuduši, bet apzināti aizgājuši no ikdienas, no līdzcīvēkiem. Ar pazaudētām lietām gan ir grūtāk, tās nav dzīvas. Vienīgais, kā uz tām var paskatīties, ir caur to cilvēku, kas lietu zaudējis, tādējādi uzzinot apstākļus, kādos viņš mantu pazaudējis. Tur sekmes ir mazākas. Savukārt ar dzīvniekiem vieglāk, tiem ir dvēsele, un ar viņiem var sasaistīties.

– **Vai pats esat pazaudējis ko vērtīgu?**

– Pirms daudziem gadiem no sievas radiem biju aizņēmis naudu, lai nopirktu pirmo automašīnu. Biju solījis ik mēnesi maksāt vienu summu, līdz visu atdotu. Pienāk pēdējais mēnesis, esmu saņēmis algu no visām trim darbavietām, maks biezs, bet kabata, kurā tas stāvēja, nebija droša. Steidzoties uz mašīnu, tas pa ceļam bija izkritis. Lielākais zaudējums bija neērtā sajūta un lauztais solījums, bija vien jāiet radiem teikt – šomēnes samaksāt nevarēšu. Man šķiet, viņi nemaz nenoticēja, ka maks pazudis.

– **Kā ar atradumiem? Ir veicies?**

– Pulksteņi parasti mani uzmeklē. Divpadsmit gadu vecumā mamma, kā pārliecināta katoliete, mudināja mani doties uz iesvētībām. Pa ceļam atradu rokaspuķsteni un pie sevis nodomāju – tas man par to, ka paklausīju mammai un gāju uz iesvēti, lai gan pavisam neizpratu reliģiju. Beigās izrādījās, ka tas bija sieviešu pulkstenis, atdevu to mammai, un viņa to līdz mūža galam nēsāja. Tolaik ražoja kvalitatīvus pulksteņus.

– **Kā rīkoties, ja pazaudēju ko svarīgu?**

– Vajag ieklausīties sevī. Meklējot lietas – jānomierinās un domās jāpieslēdzas zudušajai mantai. Nevajag griezt māju kājām gaisā un trakot. Reiz, mežā strādājot, pazaudēju bezvadu austiņu, bija žēl, tādēļ pieslēdzos austiņai domās un gāju meklēt. Atradu pie krūmiem garā zālē. To var visi. Pats galvenais – jāmeklē, sekojot intuīcijai.▶

UZZIŅAI

LIETU ATRAŠANA

- Lieta uzskatāma par nozaudētu, kad tās nozaudētājs nezina, kur to meklēt vai no kā pieprasīt, vai kādā kārtā dabūt atpakaļ savās rokās.
- Nozaudētas lietas atradējam, ja viņam nozaudētājs zināms, jāatdod tā viņam, saņemot no viņa pienākošos atradēja algu.
- Ja lietas atradējs nezina, kas to nozaudējis, tad viņam jāpaziņo par savu atradumu vietējai policijai nedēļas laikā no atrašanas dienas.
- Ja atrastā lieta ir tāda, kas, ilgāk glabājot, var maitāties vai kļūt nevērtīgāka, tad policijai tā nekavējoties jāpārdod izsolē un ieņemtā nauda jāuzglabā, lai to izdotu nozaudētājam.
- Ja pēc policijas sludinājuma ierodas atrastās lietas īpašnieks vai tās nozaudētājs un pierāda savas tiesības uz to, tad pati lieta vai par to ieņemtā nauda izdodama viņam, iepriekš saņemot no viņa vai atvelkot viņam izdevumus par lietas uzturēšanu un sludināšanu, kā arī atradējam pienākošos atradēja algu.
- Ja atradējs, nododot lietu vai paziņojot par atradumu policijai, prasījis atradēja algu, tad tā noteicama pēc tiesas ieskata, bet ne augstāka par trešo daļu no atrastās lietas vērtības pēc izdevumu atvilkšanas, ja vien nozaudētājs nav atklāti izsolījis augstāku summu vai nav ar atradēju labprātīgi vienojies.
- Ja sešu mēnešu laikā no policijas sludinājuma dienas īpašnieks neierodas, tad atrastā lieta vai, to pārdodot, ieņemtā nauda pāriet atradēja īpašumā, uzliekot viņam tomēr lietas uzglabāšanas un citus izdevumus.

AVOTS: CIVILLIKUMS